

УДК 327.8:327.58(477)

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2024.55.56>

РЕПУТАЦІЙНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: РОЛЬ ДІАСПОРИ

Ірина Сухорольська, Петро Сухорольський
*Національний університет «Львівська політехніка»,
Інститут гуманітарних і соціальних наук,
кафедра політології та міжнародних відносин
вул. Митрополита Андрея, 5, 79013, м. Львів, Україна*

У статті проаналізовано роль та значення української та російської діаспори в громадській (публічній) дипломатії в умовах російсько-української війни. В основі дослідження лежить концепція репутаційної безпеки авторства Н. Калла, що відображає новітні виклики у сфері міжнародної політики і громадської дипломатії та є особливо релевантною для вразливих держав, однією з яких є Україна. Поняття «репутаційна безпека» характеризує таке ставлення іноземців до конкретної країни, яке зумовлює активну її підтримку у випадку значних проблем і труднощів, з якими вона зіштовхується упродовж свого розвитку. У статті простежено процес еволюції розуміння громадської дипломатії під впливом реалій міжнародної політики, який на початку 2020 рр. розгортається в контексті значного зростання безпекових загроз, що призводить до актуалізації питань репутаційної безпеки. Автори дослідження характеризують сучасний стан репутаційної безпеки України, включаючи зміни, що відбулися за останні роки, та аналізують варіанти участі діаспори у російсько-українському інформаційному протистоянні. Зокрема, у роботі висвітлено напрями діяльності української діаспори, яка може працювати як на користь, так і проти інтересів України, а також способи використання росією українців та росіян у інших країнах для пропаганди, протистояння імперських ідей та відбілення репутації. Визначено переваги діаспори як актора і учасника громадської дипломатії. Звернено увагу на небезпеки, пов'язані з процесами ослаблення зв'язків української діаспори з країною свого походження та посилення серед неї російського впливу. На основі дослідження сформульовано рекомендації щодо завдань і особливостей роботи української влади з українською діаспорою задля підвищення репутаційної безпеки держави.

Ключові слова: російсько-українська війна, репутаційна безпека, діаспора, громадська дипломатія, публічна дипломатія.

Актуальність проблеми. Питання комунікації з закордонною громадськістю набувають нового значення в сучасному світі, ознаками якого є нестабільність, радикалізація та посилення конфліктів. Громадська (публічна) дипломатія вже багато десятиліть перебуває у фокусі уваги найрізноманітніших держав та інших міжнародних акторів у всьому світі. Проте її цілі змінюються залежно від часу, регіону і контексту. Враховуючи виклики теперішньої міжнародної ситуації, відомий дослідник громадської дипломатії та пропаганди Ніколас Калл запропонував концепцію репутаційної безпеки (далі – РБ) як мети зовнішньої інформаційної діяльності держав, спрямованої на іноземну громадськість [18; 20]. На його думку, досягнення такої РБ особливо важливе для вразливих держав, у тому числі й для сучасної України, яка змушена протистояти набагато сильнішому агресору. Для її ефективного забезпечення необхідна консолідація зусиль усіх проукраїнсько налаштованих акторів та груп громадськості, що діють на міжнародному та національному рівні. Українська діаспора, включаючи як осіб, які тривалий час або все життя проживають на території іноземних держав, так і тих, хто виїхав порівняно нещодавно, втікаючи від російської агресії та її наслідків, налічує близько 20 млн. людей [12].

З урахуванням описаного, **мета цієї статті** – показати реальну та потенційну роль діаспори у забезпеченні української РБ в умовах російсько-української війни та висвітлити пов'язані з цим проблеми і способи реагування на них.

Огляд джерельної бази. Теоретичну основу нашого дослідження складають роботи провідних вчених у галузі громадської (публічної) дипломатії, зокрема Я. Меліссена [23], Н. Калла, Н. Сноу [28], Дж. Паммента [25; 26], Е. Гілбоа [21] та інших. Ключова для нашої статті концепція репутаційної безпеки, що формує її теоретико-методологічне підґрунтя, висвітлена в найновіших публікаціях Н. Калла [18–20]. Політична активність та громадська дипломатія діаспори досліджена у роботах Дж. Брінкенгоф [17], К. Рани [27], Н. Уйсали [30]. Безпосередньо про роль та можливості української діаспори в умовах повномасштабної війни йдеться у наукових працях К. Вакарчук [2], Т. Грачевської, Д. Ахмаджанової [4], О. Гусаєк [6], О. Зелінської [31].

Під громадською (публічною) дипломатією (англ. *public diplomacy*) (далі – ГД) ми розуміємо діяльність міжнародного актора із комунікації та впливу на цільові групи громадськості за кодоном з метою досягнення зовнішньополітичних цілей і впливу на міжнародну політику [15]. У межах сучасних теоретичних концепцій ГД, як правило, вважають, що групи громадськості (англ. *publics*), на яких здійснюється вплив у межах ГД, у теперішніх інформаційно-технологічних реаліях уже давно не є лише пасивним об'єктом, а активним агентом, який не тільки впливає на сам процес взаємодії, але й від якого багато в чому залежить ефективність і наслідки такої діяльності [23]. Окрім цього, все більше утверджується уявлення про ГД як про багатосторонню гру [25], у межах якої особливо важливими є горизонтальні зв'язки між групами громадськості в різних країнах, або навіть в одній країні, якщо ці групи чи структури пов'язані з різними державами, зокрема з державою свого походження. Останній випадок безпосередньо стосується саме діаспори, яка може виступати своєрідним агентом держави свого походження за кордоном та ефективно взаємодіяти з громадськістю у країні постійного проживання.

Упродовж розвитку теорії та практики ГД суттєво змінювався її фокус і уявлення про її головну мету. В часи Холодної війни така діяльність була повністю вбудована в протистояння між блоком капіталістичних держав та блоком так званих соціалістичних держав. Вона мала на меті забезпечення передусім безпекових цілей та була часто невіддільна від пропаганди і контрпропаганди. Наприкінці ХХ ст., зважаючи на істотні зміни міжнародної ситуації, фокус ГД змістився в сторону культурної дипломатії та налагодження взаєморозуміння між народами задля формування стабільного і продуктивного середовища. Згодом на цьому полі почали все більше домінувати економічні пріоритети і ГД стали пов'язувати з покращенням іміджу держави та формуванням її бренду, який можна оцінити в грошовому еквіваленті та конвертувати в економічні покращення і здобутки.

Проте наприкінці 2010 рр. стало зрозуміло, що головні проблеми та виклики у цій сфері виходять далеко за межі виключно економічних відносин. Пандемія коронавірусу, а згодом – повномасштабне вторгнення російського агресора на територію України продемонстрували, що реалії міжнародних відносин докорінно змінюються і для реагування на ці зміни необхідні нові підходи. Один із них втілений у концепції репутаційної безпеки Н. Калла, викладеній у його статтях 2019 і 2022 років [20; 18], а також у книзі «Репутаційна безпека: переорієнтація громадської дипломатії в небезпечному світі» [19], що вийшла у світ у 2024 р. У цих роботах Калл неодноразово згадує і аналізує приклад України та вважає, що саме недостатність репутаційної безпеки зумовила занадто слабку реакцію світу на російське вторгнення на її територію у 2014 році [20, с. 30]. За визначенням Калла репутаційна безпека – це місце на височині в уяві глобалізованого світу (в оригіналі: «а

place on the high ground of the global imagination)» [20, с. 29]. На думку ще одного провідного дослідника ГД Ейтана Гілбоа, РБ – це «здатність держав забезпечувати легітимність свого суверенітету над територією в уяві міжнародної громадськості» [21, с. 4]. Усе це означає, що якщо у державі з високим рівнем репутаційної безпеки виникають проблеми, багато хто в світі це помічає, і їм не байдуже. І навпаки – якщо репутаційної безпеки бракує, тоді світ мало переймається труднощами такої держави, і його реакція не виходить за межі «вираження глибокої стурбованості». При цьому не варто забувати, що міжнародна комунікація – це багатостороння гра. Тому можливий ще гірший варіант (який напряду стосується ситуації, в якій перебувала Україна у перші десятиліття незалежності): якщо противник держави з поганою чи відсутньою репутацією набагато потужніший в плані репутаційної безпеки, то у випадку загострення конфлікту між ними світ може стати на сторону такого противника, навіть незважаючи на причини конфлікту та на те, яка сторона винна у його виникненні і розпалюванні.

Після початку повномасштабного вторгнення Україні вдалося суттєво наростити свою репутаційну безпеку завдяки кільком чинникам. По-перше, російська агресія була занадто значним і зухвалим актом, спрямованим проти міжнародного правопорядку, щоб його можна було легко завуалювати брехнею і пропагандою. Вона супроводжувалася і супроводжується вчиненням з боку росії масштабних і численних порушень міжнародного гуманітарного права, що мають всі ознаки міжнародних злочинів [22]. Це суттєво підриває репутацію цієї держави, зменшує коло її прихильників серед іноземців та не дозволяє багатьом з її партнерів відкрито співпрацювати з нею. По-друге, росіянам не вдалося реалізувати свої плани з підкорення України за короткий час. Війна затягнулася на роки, і репутаційні втрати стало дуже важко прогнозувати і компенсувати. По-третє, Україна ініціювала і здійснила низку заходів, які дозволили їй та її лідерам (передусім президенту Зеленському) не лише стати всесвітньовідомими, але й здобути чітко окреслений та позитивний імідж [29].

Однак це зовсім не означає, що протиборство на цьому полі близьке до завершення. Як зазначає Калл, репутаційну безпеку не здобувають за короткий час. Вона залежить від тривалої міжнародної взаємодії і співпраці упродовж десятиліть і століть [18, с. 415]. Міжнародні зв'язки і контакти росії, історія її взаємин з іноземцями і загалом – її присутність у глобальному просторі є незрівнянно більшою, ніж в Україні. Крім того, вона не зменшує своєї активності на міжнародній арені практично в усіх доступних їй сферах та форматах і використовує для цього своїх численних агентів і партнерів. Одним із таких агентів можна вважати і її діаспору, яка і до вторгнення 2022 р. налічувала десятки мільйонів людей, а після цього додатково поповнилася сотнями тисяч активних і політично заангажованих росіян.

Усе це змушує Україну використовувати потенціал українців за кордоном, зокрема для протидії російській пропаганді і недопущення нарощення цією державою міжнародного впливу, а також для стимулювання надання зовнішньої допомоги Україні у її війні з агресором [6; 31]. Аналізуючи активність діаспори в ГД важливо визначити можливі ролі її представників у контексті українсько-російського протистояння. Насамперед потрібно підкреслити, що українців за кордоном (включаючи створені ними структури) у різних випадках можна вважати як реалізаторами української ГД (за умови, якщо їхня діяльність ведеться в руслі офіційної політики), так і незалежними акторами ГД [17]. У душі сучасних мережевих форм організації вони здатні як відгукуватися на ініціативи держави, багатократно їх посилюючи, так і вести роботу на локальному рівні з власної ініціативи. Те ж саме стосується і російської діаспори, яка, безумовно, також є важливим гравцем на цьому полі.

Досвід українсько-російського інформаційного протиборства під час війни демонструє, що його поширеними елементами є всі можливі варіанти із залученням обох діаспор. Найочевидніший варіант – це коли Україна використовує свою діаспору для поширення меседжів та покращення іміджу держави. Ініційовані урядом та реалізовані приватними структурами кампанії, такі як «Сміливість» («Будь сміливим як Україна») [14], були підхоплені українцями за кордоном, які, окрім цього, влаштовували численні мітинги, зустрічі та культурні події у десятках різних країн для привернення уваги до української проблеми та утвердження українського погляду в глобальному медіапросторі. З-поміж них найцікавіші ті, що стосуються виявлення російської пропагандистської активності на локальному рівні та її припинення. Наприклад, коли у січні 2024 р. російська культурна асоціація в Італії «Емілія Романья» анонсувала пропагандистську виставку про «швидке відновлення» окупованого Маріуполя, структури української діаспори організували протест [9]. Після долучення українського МЗС до протидії такій російській пропаганді мерія міста скасувала дозвіл на проведення виставки [1]. Українці у конкретних місцях по всьому світу можуть набагато швидше відстежити ворожу російську активність та привернути до неї увагу. Зокрема, ще на початку повномасштабної війни до НУ «Львівська політехніка» надійшов лист від української громади Республіки Корея з проханням допомогти у протидії поширенню російської пропаганди в Сеульському національному університеті, яким займається директор тамтешнього Російського інституту та колишній аспірант російського «МГІМО» Шин Бом Сік (незважаючи на звернення до керівництва Сеульського університету з цього приводу, він і в 2024 р. продовжує активно поширювати ідеї «дружби з росією», яка нібито вигідна для його держави, та закликає до «гнучкості» у відносинах з державою-агресором [24]).

Другий варіант – набагато менш сприятливий для України. Він стосується випадків, коли українці за кордоном поширюють меседжі, які не відповідають інтересам України. Вони можуть це робити як з власної ініціативи, так і виконуючи замовлення росії, при чому встановити перше це, чи друге – найчастіше неможливо. Наприклад, Сергій Лозниця, який позиціонує себе як український режисер, на впливових міжнародних майданчиках на зразок Каннського кінофестивалю систематично виступає на захист російської мови і проти бойкоту російської культури, часто невіддільної від російських імперських ідей і міфів [10]. На Венеційському кінофестивалі 2022 р. він закликав «лікувати медикаментозно» ненависть українців до росіян [8]. У березні 2022 р. Українська кіноакадемія виключила Лозницю зі свого складу, що він охарактеризував як «нацизм» [13]. У цьому контексті членкиня журі Берлінського кінофестивалю 2024 р. провідна українська інтелектуалка Оксана Забужко зазначила, що «для кожної помітної галузі культури, науки, інформації й т.д. на Заході є свій нібито «українець» – добре інтегрований у відповідні тамтешні інституції, котрий від імені України авторитетно здійснює висадку в незаймані мізки західних колег російських пропагандистських наративів» [7]. Описаний варіант використання росією української діаспори стосується не лише діячів культури чи науки, але й простих людей, зокрема українців, які проживають в росії. Наприклад, герой пропагандистського документального фільму росіянки Анастасії Трофімової «Росіяни на війні», показаного на Венеційському кінофестивалі у вересні 2024 р., це українець, який виїхав до росії та воює за неї [16].

Ще набагато активніше росія використовує власну діаспору, до якої належать прихильники найрізноманітніших поглядів, ідеологій та представники усіх верств населення. Вона це робить як для прощтовхування своїх шовіністичних та імперіалістичних ідей, так і для виправлення своєї репутації за кордоном. Перше найчастіше стосується утвердження

російської присутності в усіх форматах міжнародної взаємодії, незважаючи на розв'язану нею агресивну війну, зокрема й у культурній сфері, де використовуються ті ж самі імперські міфи про «величчє» і винятковість її культурних та інших надбань. Друге часто робиться через намагання «перевернути» імідж, наприклад, зображаючи росіян жертвами, а українців чи інші народи «фашистами» і агресорами. Зокрема, у 2022 р. набув поширення відеоролик, де пропагандистка Ксенія Собчак захищає росіян, права яких нібито безпідставно порушують у Грузії [5]. Різноманітні російські опозиціонери, які проживають на Заході, постійно і систематично намагаються відбілити імідж росіян та російської держави, покладаючи вину винятково на Путіна та у такий спосіб намагаючись перешкодити будь-яким докорінним змінам у цій державі, які могли б призвести до завершення її імперської історії. Наприклад, Юлія Навальна у вересні 2024 р. виступила з різкою критикою тих, хто говорить про деколонізацію росії, у тому числі шляхом її дезінтеграції [11]. При цьому вона не вбачає жодних глибинних міжнаціональних проблем ні у самій росії, ні у її відносинах з сусідами. З іншого боку, російська діаспора включає також і осіб, які систематично та тривалий час працюють в інтересах справедливого закінчення війни та справжнього реформування росії. Ці голоси може використовувати Україна у своїй ГД для підвищення рівня своєї РБ.

Висновки і рекомендації. Зважаючи на описані теоретичні напрацювання та сучасні реалії, можна виділити головні завдання України, які вона повинна виконати для зміцнення своєї репутаційної безпеки. Тут першочергово необхідно врахувати, що наша держава за останні роки вже досягла високого рівня впізнаваності та викликає зацікавлення у багатьох людей у світі, що було зовсім нехарактерне для неї ще у недавньому минулому. Тепер же основне завдання полягає у нарошенні її міжнародної активності та налагодженні тісних взаємин у різноманітних середовищах для того, щоб іноземна громадськість сприймала її передусім як важливого партнера та країну, що робить суттєвий внесок у загальноцивілізаційний розвиток і сприяє утвердженню у світовому масштабі важливих цінностей. І це стосується не лише цільових аудиторій на Заході, але й у країнах Глобального Півдня, історія і проблеми яких мають набагато більше спільного з Україною, аніж уявляє їхнє населення. Водночас необхідно протидіяти реалізації диверсифікованих міжнародних стратегій росіян, які у своїй більшості несумісні з інтересами України та спрямовані, у кращому випадку, на відновлення статус-кво, який існував до вторгнення 2022 р.

У цьому контексті очевидні переваги, пов'язані з активним залучення діаспори до української ГД. Насамперед, діаспору потрібно розглядати як величезний ресурс, потенціал якого ще далекий від повного розкриття. Українці за кордоном можуть бути не лише ретрансляторами ідей, народжених в Україні, але й джерелом різноманітних корисних ініціатив, які зміцнюють міжнародне становище та репутацію України. Представники діаспори розсіяні по всьому світу. Багато з них готові добровільно допомагати державі свого походження. Через їхнє тривале перебування за кордоном вони знають мову та культуру держави перебування, а також особливості комунікації з місцевою владою та громадськістю. Дуже часто такі українці вже організовані у певні формальні чи неформальні структури, які дозволяють ефективно координувати їхню діяльність. Вони можуть ефективно виявляти та долучатися до протистояння ворожій до України активності не лише росіян, але й тих українців за кордоном, хто попав під вплив російської влади чи ідей «*русского мира*».

Водночас українську діаспору у різних країнах світу потрібно розглядати не просто як сукупність людей походженням з України, а як живий організм, що розвивається за певними законами і який, за необхідності, потрібно підтримувати та вирощувати. Інакше

його зв'язки з Україною слабнуть, а українці будуть асимілюватися з населенням країни перебування. У гіршому випадку все більша їх частина потраплятиме під вплив ворога, який розповідатиме про спільну історію, «один народ» та буде втягувати їх під крило «руського мира». В останній час на державному рівні в Україні вже були озвучені ініціативи, спрямовані на зміцнення зв'язків з діаспорою та використання її потенціалу. Зокрема у серпні 2024 р. президент Зеленський анонсував створення нового органу влади під умовною назвою «міністерство української єдності та протидії російським впливам на українців», першочерговим завданням якого має стати діяльність за кордоном та яке доповнюватиме роботу МЗС [3]. Реалізуючи цю місію важливо чітко визначити пріоритети нового органу та вибудувати стратегію його роботи на основі концепції репутаційної безпеки, яка найповніше відображає особливості сучасної міжнародної ситуації у цій сфері та є надзвичайно корисною в контексті планування та реалізації ГД України в умовах війни.

Список використаної літератури

1. В Італії скасували дозвіл на проведення російської виставки про окупований Маріуполь – МЗС. *Радіо Свобода*. 9.01.2024. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-modena-vystavka-rosiya-mariupol-skasuvannya-mzs/32767307.html>
2. Вакарчук К. Роль української діаспори країн Латинської Америки в російсько-українській війні. *The study of topical issues of modern society from the perspective of history, political science, sociology and philosophy: International scientific conference proceedings, Riga, the Republic of Latvia, 30–31 Aug. 2022*. Riga: Baltija Publishing, 2022. P. 56–59. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/34517>
3. Від нашої спільної роботи залежить, яка зброя в руках у наших воїнів – виступ Президента на нараді керівників закордонних дипломатичних установ України «Воснна дипломатія: стійкість, зброя, перемога». *Офіс Президента України*. 19.08.2024. URL: <https://www.president.gov.ua/news/vid-nashoyi-spilnoyi-roboti-zalezhit-yaka-zbroya-v-rukah-u-n-92669>
4. Грачевська Т., Ахмаджанова Д. Роль української діаспори у підтримці України в умовах російської агресії. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2023. Т. 15, № 1. С. 108–119. <https://doi.org/10.15421/352313>.
5. Гулійчук Д. «Харошая русская» Собчак влаштувала скандал у Грузії через «Слава Україні». *ТСН*. 5.10.2022. URL: <https://tsn.ua/svit/haroshaya-russkaya-sobchak-vlashtuvava-skandal-u-gruziyi-cherez-slava-ukrayini-2173657.html>
6. Гусак О. Роль української діаспори у протидії інформаційним маніпулятивним технологіям противника на міжнародній арені в умовах гібридної війни. *Обрії друкарства*. 2018. № 1(6). С. 118–129. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/obdr_2018_1_13
7. Забужко О. Про агентів впливу, або Продовжуючи Берлінальські хроніки. *Facebook*. 18.02.2024. URL: <https://www.facebook.com/share/tWCpAgxunPcRJPKe/>
8. Ключко Н. Режисер Лозниця закликав лікувати українців від ненависті до росіян: подробиці скандалу. *Главком*. 8.09.2022. URL: <https://glavcom.ua/country/culture/rezhiser-loznitsja-zaklikav-likuvati-ukrajintsiv-vid-nenavisti-do-rosijan-podrobitsi-skandalu-873829.html>
9. Кузьменко Ю. Російська виставка про «розквіт» Маріуполя: українці в Італії планують протести. *Суспільне Культура*. 6.01.2024. URL: <https://suspirne.media/culture/655496-protest-mariupol/>
10. Лозниця у Каннах виступив на захист російської мови і культури. *Детектор медіа*. 21.05.2022. URL: <https://detector.media/infospace/article/199437/2022-05-21-loznytsya-u-kannakh-vystupyv-na-zakhyst-rosiyskoi-movy-i-kultury/>

11. Навальна запропонувала європейцям стратегію щодо Росії без її дефрагментації – українці коментують. *Новинарня*. 4.09.2024. URL: <https://novynarnia.com/2024/09/04/navalna-zaproponuvala-uevropejczyam-prostu-strategiyu-shhodo-rosiyi-bez-yiyi-defragmentacziyi/>
12. Світовий Конгрес Українців. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ua/>
13. Сергій Лозниця відреагував на рішення Української кіноакадемії. *Детектор медіа*. 22.03.2022. URL: <https://detector.media/infospace/article/197679/2022-03-20-na-zhal-tse-natsyzm-sergiy-loznytsya-vidreaguvav-na-rishennya-ukrainskoi-kinoakademii/>
14. Сміливість бути Україною. URL: <https://brave.ua/index.html>
15. Сухорольська І. Громадська (публічна) дипломатія в сучасних міжнародних відносинах: нові тренди і особливості. *Регіональні студії*. 2022. №30. С. 103–107.
16. Чеботар Т. На Венеціанському фестивалі показали пропагандистську документалку «Русские на войне»: в мережі хвиля обурення. *Апостроф*. 6.09.2024. URL: <https://apostrophe.ua/ua/article/lime/learn/2024-09-06/na-venetsianskom-festivale-pokazali-propagandistskuyu-dokumentalku-russkie-na-voyne-v-seti-volna-vozmuscheniya/59247>
17. Brinkerhoff J. M. Diasporas and Public Diplomacy: Distinctions and Future Prospects. *The Hague Journal of Diplomacy*. 2019. Vol. 14, No. 1-2. P. 51–64. URL: <https://doi.org/10.1163/1871191X-14101015>
18. Cull N. J. From Soft Power to Reputational Security: Rethinking Public Diplomacy and Cultural Diplomacy for a Dangerous Age. *The Routledge Handbook of Diplomacy and Statecraft* / ed. by B.J.C. McKercher. 2nd ed. Routledge, 2022. P. 409–419. URL: <https://doi.org/10.4324/9781003016625>
19. Cull N. J. Reputational Security: Refocusing Public Diplomacy for a Dangerous World. Polity Press, 2024. 223 p.
20. Cull N. J. The Tightrope to Tomorrow: Reputational Security, Collective Vision and the Future of Public Diplomacy. *The Hague Journal of Diplomacy*. 2019. Vol. 14, No. 1–2. P. 21–35. URL: <https://doi.org/10.1163/1871191X-14011014>
21. Gilboa E. Moving to a New Phase in Public Diplomacy Research. *A research agenda for public diplomacy* / ed. by E. Gilboa. Edward Elgar Publishing, 2023. P. 1–23. URL: <https://doi.org/10.4337/9781802207323.00007>
22. Killings of civilians: Summary executions and attacks on individual civilians in Kyiv, Chernihiv, and Sumy regions in the context of the Russian Federation's armed attack against Ukraine. *The Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights*. 2022. 31 p. URL: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/countries/ukraine/2022/2022-12-07-OHCHR-Thematic-Report-Killings-EN.pdf>
23. Melissen J. The New Public Diplomacy: Soft Power in International Relations. Palgrave Macmillan, 2005. 246 p. URL: https://doi.org/10.1057/9780230554931_1
24. Noh J. Putin is ultimately seeking public support for rebuilding Russia into global superpower: A conversation with Shin Beom-sik, director of the Institute of International Studies at Seoul National University. Hankyoreh. 15.03.24. URL: https://english.hani.co.kr/arti/english_edition/e_international/1132464.html
25. Pamment J. Does Public Diplomacy Need a Theory of Disruption? The Role of Nonstate Actors in Counter-branding the Swedish COVID-19 Response. *Journal of Public Diplomacy*. 2021. Vol. 1, Is. 1. P. 80–110. URL: <https://doi.org/10.23045/jpd.2021.1.1.080>
26. Pamment J. New Public Diplomacy in the 21st Century: A Comparative Study of Policy and Practice. 1st ed. Routledge, 2012. 184 p. URL: <https://doi.org/10.4324/9780203096734>
27. Rana K. S. Diaspora Diplomacy and Public Diplomacy. *Relational, Networked and collaborative Approaches to Public Diplomacy: The Connective Mindshift* / ed. by R. S. Zaharna, A. Arsenault, A. Fisher. 1st ed. Routledge, 2013. P. 70–85. URL: <https://kishanrana.diplomacy.edu/wp-content/uploads/2020/03/DiasDip-PD-Zahrna.pdf>

28. Snow N., Cull N. J. *Routledge Handbook of Public Diplomacy*. 2nd ed. Routledge, 2020. 528 p.
29. Ukraine's global perception report 2022. *Brand Ukraine*. 2023. 40 p. URL: https://brandukraine.org.ua/documents/32/Ukraines_Global_Perception_Report_2022.pdf
30. Uysal N. The Rise of Diasporas as Adversarial Non-state Actors in Public Diplomacy: The Turkish Case. *The Hague Journal of Diplomacy*. 2019. Vol. 14, No. 3. P. 272–292. URL: <https://doi.org/10.1163/1871191X-14401030>
31. Zelinska O. Protest Mobilization by Ukrainians Abroad, 2013–2023. *The Palgrave Handbook of Non-State Actors in East-West Relations* / ed. by P. Marton, G. Thomassen, C. Békés, A. Rácz. Palgrave Macmillan, 2024. P. 1–16. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-05750-2_87-1

UKRAINE'S REPUTATIONAL SECURITY IN WARTIME: THE ROLE OF THE DIASPORA

Iryna Sukhorolska, Petro Sukhorolskyi

*Lviv Polytechnic National University,
Institute of the Humanities and Social Sciences,
Department of Political Science and International Relations
Metropolitan Andrey str., 5, 79013, Lviv, Ukraine*

The article deals with the role and significance of the Ukrainian and Russian diaspora in public diplomacy in the conditions of the Russian-Ukrainian war. The research is based on the concept of reputational security authored by Nicholas J. Cull which reflects the latest challenges in the field of international politics and public diplomacy and is particularly relevant for vulnerable states like Ukraine. The concept of reputational security characterizes such an attitude of foreigners to a specific country which determines its active support in case of significant problems and difficulties this country faces in the course of its development. The article traces the process of public diplomacy evolution under the influence of international politics, which in the early 2020s unfolds in conditions of significant aggravation of security threats leading to the actualization of issues of reputational security. The authors of the study characterize the current state of Ukraine's reputational security, including the changes that have taken place in recent years, and analyze options for diaspora participation in the Russian-Ukrainian information warfare. In particular, the paper highlights the activities of the Ukrainian diaspora, which can work both for and against the interests of Ukraine, as well as the ways in which Russia uses Ukrainians and Russians in other countries for propaganda, pushing imperial ideas, and whitewashing its reputation. The advantages of the diaspora as an actor and participant in public diplomacy are determined. Special attention is drawn to the dangers associated with the possible weakening the ties of the Ukrainian diaspora with the country of origin and the strengthening of Russian influence among it. As a result of the study, recommendations for improving the state policy regarding the Ukrainian diaspora in order to increase Ukraine's reputational security are provided.

Key words: Russian-Ukrainian war, reputational security, diaspora, public diplomacy.